

ใบความรู้ วิชาจรรยาบรรณวิชาชีพ อช 03046

ระดับ ประถมศึกษา

คำสั่ง ให้นักศึกษาศึกษาจากใบความรู้ และตอบคำถามในใบงานที่แจกให้

ผู้ประกอบวิชาชีพใดๆ ก็ตามย่อมจะต้องมีจริยธรรม ควบคู่อยู่ด้วยเสมอ จึงจะประสบความสำเร็จเรื่องไพบูลย์ ในวิชาชีพของตน จรรยาบรรณวิชาชีพ จึงหมายถึง หลักเกณฑ์การประพฤติในวิชาชีพนั้นๆ ด้วยสาเหตุที่ปัจจุบัน เกิดวิกฤตทางวัฒนธรรมมากมายในสังคมไทย โดยเฉพาะในระบบราชการที่มีการทุจริต คอร์รัปชัน ทำให้เกิดความเสื่อมทางคุณธรรม จริยธรรม อันมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้แถลงนโยบาย ต่อสมานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 แสดงเจตนารมณ์แน่วแน่ ที่จะฟื้นฟูความรู้รักสามัคคี และพัฒนาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่ดั่งงามในสังคมไทย โดยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2549 เห็นชอบด้วยกับข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับนโยบายด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ 5 ด้าน คือ ด้านกฎหมาย, ด้านการเมือง, ด้านสังคม, ด้านธุรกิจ และด้านราชการ ทางด้านสังคมมอบให้กระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรวิชาชีพ มีการรวมพลังประกาศยึดมั่น ในจรรยาบรรณวิชาชีพในการประกอบสัมมาชีพด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการสร้างมาตรฐานวิชาชีพด้านคุณธรรมจริยธรรม

การประกอบอาชีพทุกอาชีพ ต้องมีจรรยาบรรณ และจรรยาบรรณมีความสำคัญในการดำเนินงานนั้น ๆ

ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพแต่ละประเภท ประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสม ตามที่แต่ละอาชีพได้วางหลักไว้ให้เป็นจรรยาบรรณ ถ้าหากกระทำผิดย่อมมีความผิด
2. ช่วยควบคุม และส่งเสริม ให้ผู้ประกอบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำนึกในหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนทำ
3. ส่งเสริมและช่วยควบคุมการผลิต และการปฏิบัติงานให้มีปริมาณ และคุณภาพที่เชื่อถือได้มีบริการที่ดี และปลอดภัย
4. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม ไม่ทุจริตต่อหน้าที่ สามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
5. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพประเภทต่างๆ มีความสำนึกว่าการประกอบอาชีพที่ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค ตรงไปตรงมา เป็นกุศล สังคมยกย่อง
6. จรรยาบรรณช่วยพิทักษ์สิทธิ์ และหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพนั้นๆ ตามกฎหมาย เมื่อเราทราบถึงความสำคัญจรรยาบรรณวิชาชีพแล้วทำให้เราสามารถปรับตัวเราเอง ให้อยู่ในกรอบของความถูกต้องในการดำเนินวิชาชีพนั้นๆ ขณะเดียวกัน จะต้องเรียนรู้ถึงความแตกต่าง ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมายควบคุมวิชาชีพ ซึ่งมีรายละเอียด คือ
  - จรรยาบรรณวิชาชีพ เกิดจากความต้องการของกลุ่ม ผู้ที่อยู่ภายในวงวิชาชีพนั่นเอง ที่ร่วมกันสร้างจรรยาบรรณ สำหรับวิชาชีพของตนขึ้นมาควบคุมกันเอง มิใช่ข้อบังคับจากรัฐเหมือนกฎหมาย
  - จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นอุดมคติที่สูงกว่าข้อบังคับของกฎหมาย กฎหมายเป็นเพียงข้อบังคับที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม แต่จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นเพียงกฎระเบียบ อุดมคติของแต่ละวิชาชีพย่อมสูงกว่าข้อบังคับของกฎหมาย โดยทั่วไปกฎหมายเป็นข้อบังคับ ไม่ให้คนฝ่าฝืนที่จะทำผิดเพื่อเอาเปรียบ และทำลายความสงบสุขของสังคม ห้ามทำร้ายกัน ถ้าใครฝ่าฝืนก็ถือว่าผิดกฎหมาย ไม่มีการบังคับว่าต้องช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น แต่จรรยาบรรณหรืออุดมคติกำหนดไว้ให้ช่วยเหลือผู้อื่นด้วย

- จรรยาบรรณวิชาชีพเกิดจากความสมัครใจ ของผู้อยู่ในวิชาชีพนั้น โดยผู้อยู่ในวิชาชีพเดียวกัน สร้าง จรรยาบรรณสำหรับวิชาชีพของตนเองขึ้นด้วยความสมัครใจ เพื่อควบคุมตนเอง ผู้ใดไม่เห็นด้วยและไม่สมัครใจ จะ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพก็สามารถกระทำได้ โดยไม่ทำงานวิชาชีพนั้น หยุดปฏิบัติวิชาชีพนั้น ต่างกับกฎหมาย ตรงที่บังคับว่าทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎหมาย อยู่ภายใต้กฎหมายแม้ว่าไม่สมัครใจ ไม่เห็นด้วยกับกฎหมายนั้นๆ ก็ตาม

- จรรยาบรรณวิชาชีพต่างจากจริยธรรมหรือศีลธรรม ศีลธรรม จรรยาเป็นหลักควบคุมความประพฤติของทุกคนทั่วไป โดยรากฐานมาจากลัทธิ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ส่วนจรรยาบรรณวิชาชีพ ใช้สำหรับควบคุมความ ประพฤติ และเป็นแนวปฏิบัติสำหรับบุคคล เฉพาะกลุ่มในวิชาชีพเดียวกันเท่านั้น

ตั้งตัวอย่างของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ที่ ดำเนินงานตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของส่วนราชการ เพื่อให้การประพฤติ และปฏิบัติงานของข้าราชการมี ประสิทธิภาพ และรักษาไว้ซึ่งชื่อเสียงเกียรติคุณ ตลอดจนศักดิ์ศรีของเจ้าหน้าที่ของสวช. โดยเมื่อวันที่ 18 กันยายนที่ ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ประกาศเรื่องวิชาชีพ ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ ไว้ดังนี้

จรรยาบรรณที่มีต่อตนเอง คือ

1. พึงดำรงตนบนวิถีแห่งความเป็นไทย และยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. พึงปฏิบัติตนอยู่อย่างมีวินัย มีความขยันและอดทน
3. พึงอุทิศตนเพื่อทำนุบำรุงชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
4. พึงพัฒนาตนเองเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และริเริ่มสร้างสรรค์

จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน

1. พึงปฏิบัติงานตามกรอบของกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของราชการ โดยมุ่งประโยชน์ของราชการด้วย ความประหยัดและคุ้มค่า
2. พึงปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
3. พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม และโปร่งใส
4. พึงรักษาชื่อเสียง เกียรติคุณ และศักดิ์ศรีของสวช.

จรรยาบรรณต่อประชาสังคม

1. พึงยอมรับและเคารพ ในความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. พึงเคารพในสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และสิทธิทางวัฒนธรรม
3. พึงตระหนัก และส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนท้องถิ่นในการดำเนินงาน วัฒนธรรมหากทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐและเอกชน เห็นความสำคัญของการมีจรรยาบรรณวิชาชีพ และยึดมั่น ประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และรับผิดชอบต่อสังคม ย่อมจะเป็นการสร้างสรรค์ความ สงบสุข ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมไทย และได้ชื่อว่าเป็นคนดีของสังคม และประเทศชาติ